

شماره ۵ - جلد ۲	شهریور - مهر ۱۳۸۸
۱	احکام دادگاه‌های پس از انتخابات
۲	اعتراضات دانشگاه‌ها ادامه دارد
۳	انتصاب فرمانده جدید بسیج
۳	نوجوان دیگری اعدام شد
۳	خطر دستگیری کروی
۴	میزگرد مرکز اسناد حقوق بشر ایران در رابطه با ایران
۴	درباره منابع مالی مرکز اسناد حقوق بشر ایران
۴	تازه‌ها در مرکز اسناد حقوق بشر ایران

احکام دادگاه‌های پس از انتخابات

اولین سری احکام برای افرادی که ادعا می‌شد در خشونت‌های پس از انتخابات ۲۲ خرداد دخالت داشته‌اند توسط دادگاه‌های انقلاب ایران صادر شد. در اواسط مهرماه، محمد رضا علی زمانی، آرش رحمانی پور و حامد روحی‌نژاد به جرم ارتباط با انجمن پادشاهی و ناصر عبدالحسینی به جرم عضویت در سازمان مجاهدین خلق محکوم به مرگ شدند. تعدادی از این افراد قبل از ناآرامیهای خرداد ماه دستگیر شده و در بازداشت به سر می‌بردند.

در روز ۲۸ مهر ۱۳۸۸، کیان تاج‌بخش، محقق و جامعه‌شناس ایرانی - آمریکایی که پس از انتخابات دستگیر شده بود، به ۱۵ سال زندان محکوم شد. تاج‌بخش به اتهام ارتباط با عناصر بیگانه، قبول سمت مشاوره بنیاد جرج سوروس در ایران برای طراحی براندازی نرم علیه نظام جمهوری اسلامی، فعالیت تبلیغی علیه جمهوری اسلامی از طریق شرکت در تجمعات غیرقانونی و ایجاد شبهه جعل و تقلب در نتیجه انتخابات محکوم شد.

در حال حاضر، مرکز اسناد حقوق بشر ایران گزارشی در دست تهیه دارد که به بررسی و مستند سازی موارد نقض سیستماتیک و گسترده حقوق بشر توسط جمهوری اسلامی پس از انتخابات ۲۲ خرداد ۱۳۸۸ خواهد پرداخت. مرکز از تمامی کسانی که اطلاعات با ارزش یا اسنادی در این خصوص در دست دارند

محمد رضا علی زمانی در جلسه دادگاه (منبع: ناشناس)

دعوت می‌کند تا از طریق ایمیل مرکز یا وبسایت مرکز اسناد حقوق بشر ایران با این مرکز تماس برقرار کنند. شایان ذکر است که مرکز هرآنچه در توان دارد به کار خواهد گرفت تا هویت شاهدانی که قدم جلو می‌گذارند محفوظ بماند.

اعتراضات دانشگاه‌ها ادامه دارد

ورودی مجتمع کوی
دانشگاه تهران
(منبع: ایسنا)

یک ماه پس از آغاز سال تحصیلی در ایران (اول ماه مهر) اعتراضات گسترده در دانشگاه‌های سراسر کشور ادامه دارد. در بسیاری از موارد، اعتراضات ادامه نارضایتی عمومی از نتیجه انتخابات خردادماه می‌باشد. با این حال اعتراضاتی نیز به منظور افزایش توجه و آگاهی نسبت به حضور روزافزون نیروهای امنیتی در دانشگاه‌ها و تشدید محدودیتها بر آزادی آموزشی صورت می‌پذیرد.

در مقابل، مقامات دولتی حضور پلیس و بسیج در داخل و خارج از دانشگاه‌ها را به صورت بی‌سابقه‌ای افزایش داده‌اند. مقامات همچنین اقداماتی نظیر بازگشایی محدود خوابگاه‌های دانشجویی، فرستادن دانشجویان به خوابگاه‌های دورتر از دانشگاه‌ها، تهدید اعضای خانواده، بازجویی‌های خودسرانه دانشجویان و اجبار بعضی اساتید به بازنشستگی زود هنگام را اعمال کرده‌اند.

علی‌رغم وجود ریسک‌های بسیار، این اقدامات مانع از ابراز نارضایتی دانشجویان نشده است. برای مثال، دانشجویان دانشگاه تهران جشن آغاز سال تحصیلی که احمدی نژاد و اعضای کابینه او در آن شرکت داشتند را بر هم زدند. دانشجویان، اعضای بسیج که آماده خوشامدگویی به احمدی نژاد بودند را غافلگیر کردند و پلاکاردهای آنها را با تابلوهایی حاوی شعارهای خود عوض کردند. اقداماتی مشابه در سراسر پایتخت و سایر شهرها تکرار شده است.

طی چند ماه گذشته، بیش از ۸۰ دانشجو دستگیر و به اتهام شرکت در تظاهراتی پس از انتخابات محکوم شده‌اند. ادامه تحصیل عده‌ای از دانشجویان تعلیق شده است و بسیاری از ثبت

نام در کلاسها منع شده‌اند. پس از اتمام دوره تعلیق به این دانشجویان در صورتی اجازه تحصیل مجدد داده خواهد شد که پرونده‌های قانونی آنها مصالحه شود. سپس تصمیم نهایی نسبت به ادامه تحصیل این گروه بر عهده هیئت رسیدگی وزارت علوم خواهد بود.

دانشجویان بسیار دیگری، از پیش از انتخابات خردادماه در بازداشت به سر می‌برند. ده دانشجوی دانشگاه امیرکبیر در تهران از اسفند ۱۳۸۷ بازداشت شده‌اند. آنها متهم به جرایمی نظیر عدم فرمانبرداری از دستورات نیروهای انتظامی و شرکت در تجمعات غیرقانونی می‌باشند و در انتظار حکم دادگاه هستند. سایر فعالین دانشجویی، نظیر مهدی گرایلو و علی کانتوری، به مجازات زندان محکوم شده‌اند.

به علاوه، مقامات دولتی نشریات دانشجویی را مورد هدف قرار گرفته و روزنامه‌های دانشجویی را تعطیل کرده و به طور متناوب وبسایت‌های دانشجویی از جمله خبرنامه مشهور امیرکبیر را فیلتر می‌کنند.

انتصاب فرمانده جدید بسیج

در اواسط مهرماه ۱۳۸۸، به حکم مقام رهبری، علی خامنه‌ای، سردار محمد رضا نقدی به عنوان فرمانده نیروهای بسیج جانشین حسن طائب شد. پیش از این انتصاب، نقدی در حفاظت اطلاعات ناجا (نیروی انتظامی جمهوری اسلامی) سمت‌ها مختلفی را بر عهده داشته و متهم به هدف قرار دادن بسیاری از اصلاح‌طلبان در دوران ریاست جمهوری محمد خاتمی می‌باشد. نقدی همچنین در ماجرای کوی دانشگاه تهران در سال ۱۳۷۸

که به کشته شدن حداقل یک دانشجوی انجامید دست داشته است. در این واقعه بسیاری از دانشجویان زخمی شده، بسیاری دستگیر و تحت شکنجه قرار گرفته و در نهایت به حبسهای طولانی مدت محکوم شدند. پس از انتخابات بحث‌انگیز خردادماه که به پیروزی محمود احمدی‌نژاد انجامید، رژیم به طور روزافزون به نیروهای بسیج به عنوان وسیله‌ای مؤثر برای ساکت کردن مخالفان در مراکز بزرگ شهری اتکا کرده است.

نوجوان دیگری اعدام شد

بامداد ۱۹ مهر ۱۳۸۸، بهنود شجاعی، که چهار سال قبل در سن ۱۷ سالگی به جرم قتل نوجوان دیگری در یک درگیری خیابانی دستگیر شده بود به دار آویخته شد. بهنود شجاعی در سال ۱۳۸۴ به مجازات اعدام محکوم شده بود، ولی اعدام وی به علت درخواست تجدیدنظر و کیل او، محمد مصطفایی، چندین بار به تعویق افتاده بود. بهنود شجاعی سومین نوجوانی است که از اواخر سال ۱۳۸۷ تاکنون توسط جمهوری اسلامی به دار آویخته شده است. دو نوجوان دیگر، ملاگل حسن در تاریخ ۲

به جرم ارتکاب قتل در سن ۱۷ سالگی، بهنود شجاعی در مهرماه ۱۳۸۸ به دار آویخته شد (منبع: نامشخص)

بهمن ۱۳۸۷ و دلارا دارابی در تاریخ ۱۱ اردیبهشت ۱۳۸۸ اعدام شدند.

خطر دستگیری کروب‌ی

در اواخر شهریورماه، شایعه‌ای مبنی بر دستگیری قریب‌الوقوع کاندیدای سابق ریاست جمهوری، مهدی کروب‌ی، پخش شد. آقای کروب‌ی که رئیس حزب اعتماد ملی است، نتایج انتخابات را به چالش کشیده و تلاش کرده تا به ادعای وقوع شکنجه و تجاوز جنسی در زندانها و بازداشتگاه‌های ایران رسیدگی کند. باور عمومی بر آن است که آیت‌الله خامنه‌ای حکم دستگیری

کروب‌ی را صادر کرده است. روزنامه‌های دولتی نظیر کیهان، نمایندگان مجلس طرفدار احمدی‌نژاد و کمیته قضایی سه نفره مسئول رسیدگی به خشونت‌های پس از انتخابات، همگی دستگیری کروب‌ی و موسوی را به علت ایراد اتهامات ناروا علیه دولت و تشویش اذهان عمومی درخواست کرده‌اند.

میزگرد مرکز اسناد حقوق بشر ایران در رابطه با ایران

مرکز اسناد حقوق بشر ایران و گری سیک، محقق ارشد و پروفیسور دانشگاه کلمبیا بودند.

مباحث میزگرد شامل شرایط حقوق بشر در ایران با تمرکز بر خشونت‌های اخیر که پس از انتخابات ۲۲ خرداد صورت پذیرفتند بود. شرکت‌کنندگان تجارب شخصی یا حرفه‌ای خود را مطرح کردند و به ارزیابی حقوق بشر در ایران در آینده پرداختند. پخش زنده این میزگرد قابل دسترسی در وبسایت کانون وکلای نیویورک می‌باشد. مرکز اسناد حقوق بشر ایران از کانون وکلای نیویورک و شرکت‌کنندگان در این میزگرد قدردانی می‌کند.

روز ۷ مهر ۱۳۸۸، مرکز اسناد حقوق بشر ایران میزگردی را در کانون وکلای نیویورک با همکاری چند سازمان دیگر برگزار کرد. این میزگرد تحت عنوان «ارزیابی حقوق بشر در ایران»، همچنین توسط امور بین‌الملل کانون وکلای نیویورک (و کمیته حقوق بشر بین‌الملل این کانون)، بخش حقوق بین‌الملل کانون وکلای آمریکایی و مرکز حقوق بین‌الملل و عدالت لایتنر (Leitner Center) در دانشکده حقوق فوردهام (Fordham Law School) سازماندهی شده بود. شرکت‌کنندگان در میزگرد شامل مهرانگیز کار، وکیل، نویسنده و فعال حقوق بشر، روزبه میرابراهیمی، روزنامه‌نگار و وبلاگ‌نویس ایرانی، رنه ردمن، مدیر

درباره منابع مالی مرکز اسناد حقوق بشر ایران

در طول هفته‌های گذشته توجه بسیاری از رسانه‌ها به مرکز اسناد حقوق بشر ایران جلب شده است. مباحث زیادی درباره رد درخواست کمک مالی مرکز توسط وزارت امور خارجه آمریکا و آنچه این عمل نسبت به سیاستگذاری دولت اوباما درباره حقوق بشر در ایران و سایر نقاط جهان نشان می‌دهد صورت گرفته است

با اینکه مرکز اسناد حقوق بشر ایران از این تصمیم متعجب شد بر این باور است که اکنون فرصتی فراهم شده تا به تنوع منابع مالی خود بپردازد. مرکز نسبت به امکان حصول کمک مالی محتاط اما خوشبین باشد (در صورتی که مرکز موفق به این کار نشود به ناچار در اردیبهشت ۱۳۸۹ تعطیل خواهد شد). مرکز به کار مستقل خود ادامه خواهد داد و امیدوار است که توجهی که به مسئله مالی مرکز اعمال شده است اهمیت کار چند سال گذشته مرکز را نمایانتر کند.

تازه‌ها در مرکز اسناد حقوق بشر ایران

در شهریور ۱۳۸۸، مرکز اسناد حقوق بشر ایران گزارش خود تحت عنوان «اعترافات اجباری: هدف قرار دادن فعالان اینترنتی ایران» را منتشر کرد. این گزارش مجموعه شهادتنامه‌های سه روزنامه‌نگار و وبلاگ‌نویس ایرانی است که در سالهای ۱۳۸۳ و ۱۳۸۴ توسط دولت ایران دستگیر و زندانی شدند. شهادتنامه‌ها حاصل مصاحبه مرکز اسناد حقوق بشر ایران با این افراد در سالهای ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ می‌باشند.

در حال حاضر، مرکز اسناد حقوق بشر ایران گزارش دیگری در دست تهیه دارد که شامل چند شهادتنامه درباره کشتار زندانیان سیاسی در سال ۱۳۶۷ می‌باشد. در این شهادتنامه‌ها شهود به شرح حال خود می‌پردازند و تجربه زندانیان سیاسی بازمانده از اعدام هزاران زندانی سیاسی در تابستان ۱۳۶۷ که بدون طی مراحل قانونی توسط جمهوری اسلامی صورت گرفت می‌باشد. شهادتنامه‌های در دست تهیه حاصل مصاحبه